

DRAUGAS

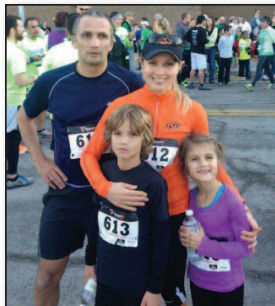
LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, LIEPOS – JULY 26, 2016 • Vol. CVII Nr. 88 Kaina 1 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 07-25-2016

ŠIAME NUMERYJE:

Šeima, gyvenanti sportu – 4 psl.

J. Matulaičio garbei – mariologinis kongresas – 6 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Šventės svečiai (iš k.): LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, Lietuvos ambasadorius JAV Rolandas Kriščiūnas ir LR gen. konsulas New Yorke Julius Pranevičius. URM nuotr.

Washingtono aikštėje kuriamos naujos tradicijos

Atidengta lentelė, identiška gatvių pavadinimus Washingtone žyminčioms lentelėms. Dovilės Radovičiūtės nuotr.

Liepos 22 dieną vilniečiai ir miesto svečiai rinkosi į jau 20 metų pačiame Lietuvos sostinės centre esančią Washingtono aikštę. Šią popietę visi buvo kviečiami dalyvauti jau tradicija tapusiame miesto renginyje „Washingtono aikštė: kartu tikime laisvę“.

LINA VAITIEKŪNAITĖ

Specialiai „Draugui“ iš Vilniaus

Minimos Sovietų Sąjungos okupacijų pasmerkusios deklaracijos metinės

Skveras tarp Lukiškių aikštės ir Baltojo tilto Washingtono aikštėje buvo pavadintas 1996 metais, JAV valstybės sekretorės Madeleine Albright vizito Lietuvoje proga. Tą dieną prie aikštės fontano buvo pastatytas Lietuvos ir Amerikos draugystės atminimo ak-

muo, o 2010 metais žymint 1940 m. liepos 23 d. JAV valstybės sekretoriaus Sumner Welles paskelbtos deklaracijos, oficialiai nepripažinusios Baltijos šalių – Lietuvos, Latvijos ir Estijos – okupacijos, 70 metų, aikštėje buvo atidengta atminimo lenta, kurioje lietuvių ir anglų kalbomis iškaltas oficialus deklaracijos tekstas.

Sumner Welles savo pareiškime be kompromisų pasauliui paskelbė, kad Amerika ir *de jure*, ir *de facto* nepripažįsta Lietuvos ir kitų Baltijos šalių okupacijos bei aneksijos. – 3 psl.

Išvyksta JAV ambasadorė Deborah A. McCarthy

Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius priėmė kadenciją baigiančią Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadorę Lietuvoje Deborah A. McCarthy. Ministras padėkojo ambasadorei už asmeninį indėlį plėtojant Lietuvos ir JAV strateginę partnerystę ir pastangas stiprinti Lietuvos ir regiono saugumą.

Susitikimo metu ministras pabrėžė transatlantinio ryšio svarbą ir JAV lyderystės Europoje poreikį. Taip pat aptarti Varšuvos viršūnių susitikimo rezultatai ir sprendimas dėl sustiprinto priešakinio sąjungininkų pajėgų formavimo Baltijos šalyse ir Lenkijoje.

Ambasadorė pasidžiaugė, kad jos trejų metų kadencija buvo pažymėta daugelio Lietuvos svarbių projektų įgyvendinimu, o pasikeitus saugumo aplinkai Lietuva ryžtingai ėmėsi stiprinti ne tik karinės gynybos, bet ir energetinio, ekonominio, kibernetinio saugumo ir strateginės komunikacijos pajėgumus.

– 2 psl.

Ministras L. Linkevičius padėkojo ambasadorei Deborah A. McCarthy.

URM nuotr.

Tegul lenktyniauja žirgai, o ne menininkai – Bėla Bartók

Washingtono aikštėje kuriamos naujos tradicijos

Šventės Washingtono aikštėje atidarymas.

Dovilės Radovičiūtės ir URM nuotraukos

Atkelta iš 1 psl.

Jo pareiškimas tapo pavyzdžiu kitoms Vakarų valstybėms vykdyti nepripažinimo politiką, išlikti ištikimoms laisvės ir nepriklausomybės idealams. Lietuviams toks Jungtinių Amerikos Valstijų parodytas ryžtas padėjo 50 metų išlaikyti viltį, kad Lietuva gali būti laisva ir demokratinė valstybė. Sovietinės okupacijos metu JAV vykdė nepripažinimo politiką, Washingtone veikė Lietuvos ambasada, radijo stotis „Amerikos balsas“ transliavo programą lietuvių kalba ir pan.

Skverą pradėjo atgaivinti

Suteikęs vardą Washingtono aikštei Vilniuje jai dar trūko gyvybės. Net ne visi vilniečiai žinojo, kad yra tokia aikštė. Lietuvos Respublikos Seimo nario Emanuelio Zingerio ir Užsienio reikalų ministerijos iniciatyva skveras atgijo 2015 m. liepą – minint deklaracijos 75-metį.

Šiais metais Sumner Welles deklaracijos paskelbimas vėl buvo pažymėtas, siekiant ne tik paminėti JAV vykdytą Baltijos valstybių okupacijos nepripažinimo politiką, bet ir švęsti Lietuvos bei Jungtinių Amerikos Valstijų partnerystę, kuri tradiciją vilniečiams susiburti Washingtono aikštėje minint JAV ir Lietuvos draugystei svarbias datas.

Pasak organizatorių, atmintinų datų sąrašą lietuviai neturi nei vienos dienos, kuri įprasmitų JAV vaidmenį Lietuvos istorijai ir tvirtą transatlantinį ryšį. Todėl liepos 23-oji galėtų būti puiki data: „Bet kol jos neturime, pradėkime tradicijas kurti iš apачios – burkime žmones“.

Bendra šalių šventė

„Washingtono aikštė yra gerokai daugiau nei tiesiog dar vienas skveras, pavadintas garbaus žmogaus ar šalies atminimui. Pirmiausia – tai padėkos JAV už dešimtmečius puoselėtą ir palaikytą nepriklausomos Lietuvos viltį vieta. Kartu su vilniečiais, verslo ir akademinė bendruomenė, jaunimo organizacijomis stiprinami JAV ir Lietuvos ryšius, tikėdami laisve ir ją puoselėdami, esame nenugalimi, – aikštėje susirinkusiems kalbėjo užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius. – Siekiame, kad tai būtų bendruomenės, o kartu JAV, Lietuvos, Latvijos ir Estijos bendra šventė. Taip mes bandomė šiai aikštei įkelti daugiau gyvybės, atnešti daugiau šypsenų, gy-

venimo ir padaryti mėgiamą tiek vilniečių, tiek visų miesto svečių, kad galėtume čia susirinkti neformaliai, pabendrauti, pailsėti ir gerai praleisti laiką. Tuo pačiu – prisiminti istoriją, o svarbiausia – suvokti, kad laisvės nėra kažkas savaime suprantamas dalykas. Dabar neplazdėtų šių šalių vėliavos, jeigu nesugebėtume tos laisvės apginti.“

Skambant Ugniaus Vainio trimto garsams buvo pakeltos Baltijos šalių ir JAV vėliavos, atidengta lentelė – identiška gatvės pavadinimus Washingtono žymintiems lentelėms. Pavadinimu anglų kalba Washingtono aikštėje Vilniuje siekiama parodyti ne kaip gatvės žymėjimą, o kaip stilistinę aikštės apipavidalinimo elementą.

Šventės atidaryme dalyvavo pirmasis nepriklausomybės atkūrusios Lietuvos vadovas profesorius Vytautas Landsbergis, LR Seimo narys Emanuelis Zingeris, Lietuvos ir JAV kariai, Vilniuje reziduojantys JAV, Estijos ir Latvijos ambasadoriai, vilniečiai ir miesto svečiai, JAV Kongreso narių delegacija.

Pasak profesoriaus V. Landsbergio, pasaulis kartais kvailioja ir lietuvius vėl priverčia prisiminti, kas yra Amerika, kuo Lietuva gali remtis ir pasitikėti savo laisvės kelyje. „Šis kelias nėra baigtas. Šiandien susirinkome labai svarbioje vietoje, kuri kalba mums apie tautų ištikimybę pačioms sau, viena kitai vardan taikos, vardan pasaulio buvimo, klesėjimo ir apsigynimo“.

Susirinkusius pasveikino kadenciją baigianti JAV ambasadorė Deborah A. McCarthy ir pasiūlydama, kad Vilniaus širdyje atgimsta Washingtono skveras, simbolizuojantis Lietuvos ir JAV strateginę partnerystę.

JAV Kongreso nariai džiaugėsi galėję vizito metu dalyvauti Lietuvai ir Amerikai svarbios datos minėjime. „Malonu čia būti, nes dabar mes jaučiamės kaip būdami tarp draugų. Iš tiesų, tai yra jaudinanti akimirka matant plazdančias Baltijos šalių ir JAV vėliavas kartu, – kalbėjo svečiai ir užtikrino, kad Jungtinės Amerikos Valstijos visuomet bus šalia. – Žinokite, kad JAV Kongrese jūs tikrai turite draugų. Nepriklausomybė yra labai svarbi. Tikiuosi, kad šventė šioje aikštėje vyks nuolat – kasmet mes minėsime ją ir švęsime kartu.“

Linksmosios – „amerikietiška“

Šventė šiemet, kaip ir pernai, buvo surengta laikantis amerikietiško bendruomenių susibūrimo

tradicijų – su muzika, pikniku ir kitais amerikietiškais „atributais“. Čia koncertavo iš JAV ir Lietuvos muzikantų suburtas džazo kolektyvas „Minns Quintet“, Virgis Stakėnas ir grupė „The Ditties“. Renginį vedė dokumentinio filmo „Myliai Amerika“ (gramatika teisinga – Red.) autorius Martynas Starckus. Svečiai Washingtono aikštėje skanavo amerikietiško užkandžių, klausėsi muzikos ir fotografavosi prie amerikietiško aikštės užrašo.

Su šeima šventėje dalyvavusi Aistė sakė, kad panašių renginių sostinėje atsiranda jau dažniau, bet jų dar trūksta. „Jeigu su vaikais važiuojame į miestą, tikimės čia pamatyti daugiau veiksmo. Ypač vaikams mėgsta palakstyti, jiems reikia daugiau žaidimų. Todėl tokias iniciatyvas ir norą žmonėms sukurti šventes galime tik sveikinti. Ir tikimės, kad šie norai tikrai virs realybe“, – kalbėjo mama.

Organizatoriai teigė, kad švente Washingtono aikštėje ir yra siekiama visų dėmesį nukreipti į bendruomenės ir naujų tradicijų kūrimą. „Tai turi būti neformalu, šilta, draugiška ir tai aikštei turi įpūsti gyvybę. Siekiame, kad Washingtono skveras taptų tvirtiems Lietuvos ir JAV ryšiams neabejingų žmonių – savotiškos Lietuvos-JAV bendruomenės – susibūrimo vieta, kad ilgainiui aikštėje nuolat plėvėtų vėliavos, žaliuotų Šiaurės Amerikai būdinga augmenija ir čia rinktųsi žmonės, čia jie bendrautų. Tada aikštė būtų gyva – joje virtų gyvenimas.“

Aikštėje – naujos tradicijos

Užsienio reikalų ministerija kartu su Seimo nariu Emanueliu Zingeriu inicijavo kreipimąsi į Vilniaus miesto merą Remigijų Šimašių su prašymu ne tik sutvarkyti Washingtono skverą, tačiau ir rengti jame įvairius renginius, transformuoti Washingtono skverą į gyvą ir patrauklią vilniečių susibūrimo vietą, nes erdvė be dviasios ir joje verdančio gyvenimo tik ir liks paprasta, nors ir gražia vieta.

Vilniaus miesto savivaldybė šiai iniciatyvai pritarė. „Washingtono skveras gali tapti dar gyvesnis ir patrauklesnis visiems jį aplankiusiems. Ši simbolinė vieta ir kasmet tradiciškai minima Sumner Welles deklaracija – tai padeda ištikimiesiems mūsų laisvės draugams – Jungtinėms Amerikos Valstijoms“, – kalbėjo Vilniaus meras Remigijus Šimašius.

Idėjos, kad Washingtono aikštei reikia suteikti panašumo į amerikietišką aikštę, autoriaus Užsienio reikalų ministerijos politikos direktoriaus Rolando Kačinsko teigimu, ateityje, pasitarus su vilniečiais, skvere galėtų atsirasti ir daugiau simbolių, įprasminančių JAV ir Lietuvos partnerystę: „Norime, kad augalai ir mažosios architektūros elementai atkartotų Washingtono aikštę. Ir pas mus galėtų atsirasti Amerikai tipiški suoliukai, senovinių 'parkavimo automatų' ('Parking meter'), gal net tokių stilizuotų parkingo ženklų, kaip kad, pavyzdžiui, 'Parking for friends of Lithuania and America only', kitų mažosios architektūros elementų ir būtinai, JAV būdingos augmenijos, kuri augtų mūsų klimatinėje zonoje. Labai tiktų gražus JAV Šiaurės vakarams tipiškas medis Cukrinis klevas, rudeni nusižąstantis gražiu raudoniu, pasakojimo diplomatas. – Pagrindinis tikslas – kad Washingtono aikštė Vilniuje primintų tipišką aikštę Washingtono, kad nufotografavus mūsų aikštę, nelabai ir suprastum, kur ši nuotrauka daryta – Vilniuje ar Washingtono.“

Nukelta | 11 psl.

Siekia sukurti patrauklią ir mėgiamą vilniečių susibūrimo vietą.

Susirinkusiems koncertavo Virgis Stakėnas.

*Mes norime būti mylimos,
Mes norime būti amžinos,
Tarp amžinybės ir meilės
Mūsų siela yra kaip paukštė,
Giedanti paskutinį pavasarį.*

A † A Rašytoja JULIJA ŠVABAITE GYLIENĖ

Sulaukusi 95 metų, 2016 m. liepos 22 d. iškeliavo Amžinybėn. Nuliūdę liko: sūnus Linas su žmona Dana ir jų vaikai Monika, Vika, Aleksas ir Julius; dukra Aušra Karkienė su vyru Rimantu ir jų vaikai Adriana, Vilija ir Darius; dukra Jurga Streit su vyru Tim ir jų vaikai Andrius ir Daniel; sūnus Saulius su žmona Nora ir jų vaikai Gina, Daiva ir Justinas; 8 proanūkai. Brolienės Vera Švabienė su šeima Čikagoje ir Josė Švabienė su šeima Lietuvoje. Kiti giminės Amerikoje bei Lietuvoje.

Julija gimė 1921 m. gegužės 21 d. Vilkaviškyje, Lietuvoje. Baigusi Vilkaviškio gimnaziją, Alliance Française, Paryžiuje studijavo prancūzų kalbą. Grįžusi į Lietuvą dirbo prancūzų kalbos mokytoja.

Gyveno Australijoje ir vėliau Čikagoje. Daugelį metų dirbo University of Illinois Histologijos skyriuje.

Julija pradėjo kurti poeziją būdama vos 12 metų amžiaus. Buvo premijuota poetė ir rašytoja, literatūros kritikė, išleidusi šešis eilėraščių rinkinius, apysaką jaunimui „Gabriuko užrašai“, premijuotą romaną „Stikliniai ramentai“ ir humoristinius apsakymus „Draugų laivelis“.

Priklausė Ateitininkų sąjungai ir Amerikos lietuvių rašytojų draugijai, buvo literatūrų korporacijos „Šatrijos“ narė.

Atsisveikinimas su a. a. Julija įvyks penktadienį, liepos 29 d. Petkus laidojimo namuose, 12401 S. Archer Avenue, Lemont, IL nuo 4 val. p. p. iki 9 val. v. Daugiau informacijos tel. 800-994-7600.

Šv. Mišios bus aukojamos liepos 30 d., šeštadienį, 10 val. r. Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, Lemonte. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinime, šv. Mišiose ir laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Washingtono aikštė

Atkelta iš 3 psl.

Sutvarkius Lukiškių aikštę, šalia atsiradus naujoms viešbučiams, toliau augant Naujamajam miesto centrui, Washingtono aikštė, pasak diplomato, turi geras galimybes tapti mėgstama miestiečių susibūrimo ir turistų traukos vieta: „Tai būtų geriausias būdas, išryškinantis Lietuvos ir JAV strategines partnerystės svarbą, JAV vaidmenį Lietuvos istorijoje ir lietuviškos emigracijos nutiestą žmonių tiltą tarp dviejų valstybių“.

Kuriama Washingtono aikštės bendruomenė

R. Kačinskui pritarė ir Tadas Kubilius, Užsienio reikalų ministerijoje kuruojantis dvišalius Lietuvos ir JAV santykius. „Man asmeniškai, kaip žmogui gyvenusiam ir dirbusiam JAV, šis renginys yra labai svarbus. Taip pat kaip lietuvių, gyvenusių užsienyje, visuomeninės organizacijos „Sugrįžus“ valdybos nariui yra malonu prisidėti prie Washingtono aikštės atgaivinimo iniciatyvos ir pačios Washingtono aikštės bendruomenės – žmonių, kurie neabejingi Laisvės idėjoms ir Lietuvos bei

JAV tvirtiems ryšiams, subūrimo, – aiškino diplomatas. – Mums reikia daugiau Amerikos Lietuvoje, o Amerikoje – daugiau Lietuvos. Todėl noriu prisidėti, kad Washingtono aikštė Vilniaus centre taptų simboliu žmonių susibūrimo ir bendravimo vieta.“

Į internetinę Washingtono aikštės bendruomenę taip pat gali burtis visi norintys ir virtualiai bendrauti socialiniame tinkle www.facebook.com/VashingtonoAikste. Tai yra dar vienas žingsnis, vienijantis žmones, o kartu ir jų šalis – Lietuvą ir Jungtines Amerikos Valstijas.

S. Welles atminimas pagerbtas Washingtono

Liepos 23 d., šeštadienį, Lietuvos diplomatai kartu su Latvijos ir Estijos ambasadų atstovais bei bendruomenėmis Baltijos šalių okupaciją paskelbimo metines paminėjo ir Washingtono. JAV valstybės sekretoriaus Sumner Welles, inicijavusio deklaracijos paskelbimą, atminimas buvo pagerbtas surengiant minėjimą prie jo kapo Rock Creek kapinėse.

A † A GIEDRIUS ELIGIJUS PENČYLA

Po ilgos ir sunkios ligos, sulaukęs 77 metų, mirė 2016 m. liepos 19 d. namuose, apsuptas šeimos.

Giliame liūdesyje liko: žmona Giedrė Galinytė Penčylienė, sūnus Nemūra su žmona Michelle, anūakai Lauren ir Nicholas; brolis Rimantas su žmona Rita ir jų vaikai Romas ir Danutė Udovich su šeimomis; uošvienė Irena Galinienė ir Giedrės sesuo Jūra Kreidienė ir jos sūnus Andrius Mikonis su žmona; giminės Penčylai ir Tamulaičiai Lietuvoje ir Kanadoje.

Giedrius gimė Klaipėdoje ir po karo 1949 m. su tėvais a. a. Stasiu ir a. a. Jadvyga, kartu su broliu Rimantu atvyko į Čikagą.

Aktyviai dalyvavo skautų vyčių ir skautų akademikų veikloje. Atlikęs JAV karinę tarnybą, baigęs mokslus ir įsigijęs magistro laipsnį, daugelį metų dirbo Abbott Laboratories.

Atsisveikinimas įvyks penktadienį, liepos 29 d. Sullivan Funeral Home, 60 South Grant St., Hinsdale, Illinois 60521, tel. 630-323-0275, nuo 3 val. p. p. iki 8 val. vak.

Šv. Mišios bus aukojamos St. Isaac Jogues bažnyčioje, 306 W. Fourth St., Hinsdale, Illinois, šeštadienį, liepos 30 d. 11:30 val. ryto. Po šv. Mišių velionis bus palaidotas Bronswood Cemetery, 3805 Madison St., Oak Brook, Illinois.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinime, šv. Mišiose ir laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

A † A KLEMENSAS STRAVINSKAS

Mirė 2016 m. liepos 21 d., sulaukęs 93 metų.

Gimė 1923 m. gegužės 6 d. Kniečių kaime, Šimkaičių valsčiuje, Tauragės apskrityje.

Gyveno Beverly Shores, IN, anksčiau Čikagoje.

Priklausė Vytauto Didžiojo šaulių rinkinei Čikagoje. Buvo ilgametis revizijos komiteto pirmininkas ir atsakingas už finansinę veiklą. Atsidavęs šaulių veiklai, buvo apdovanotas įvairiais medaliais, ordinais ir ženklais, tarp jų – Lietuvos Respublikos prezidento dekretu Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino pirmojo laipsnio medaliu, Lietuvos šaulių sąjungos pirmojo laipsnio šaulių ženklo ordinu, Lietuvos šaulių sąjungos išeivijai šaulių žvaigždės ordinu ir šaulių žvaigždės medaliu.

Jis buvo a. a. Antaninos vyras ir a. a. Juozo ir a. a. Elzbiotos sūnus.

Giliame liūdesyje liko: dukros Nijolė, Vida (Raymond) Tuminiello, anukė Elizabeth (Michael) Hartman, anūkas Raymond ir jo didžiausias džiaugsmas proanūkas Hunter.

A. a. Klemensas bus pašarvotas liepos 29 d., penktadienį, nuo 4 val. p. p. iki 9 val. v. McGann and Son Funeral Home 10727 S. Pulaski Road, Chicago.

Laidotuvės įvyks liepos 30 d., šeštadienį, 9:15 val. ryto laidojimo namuose vyks atsisveikinimas su maldomis. Po to velionis bus atlydėtas į Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią (6812 S. Washenaw, Chicago, IL), kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą.

Po šv. Mišių a. a. Klemensas bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti ir prisiminti a. a. Klemensą maldose.

Liūdinti šeima

www.draugas.org/mirties

<http://draugokalendarius.org>